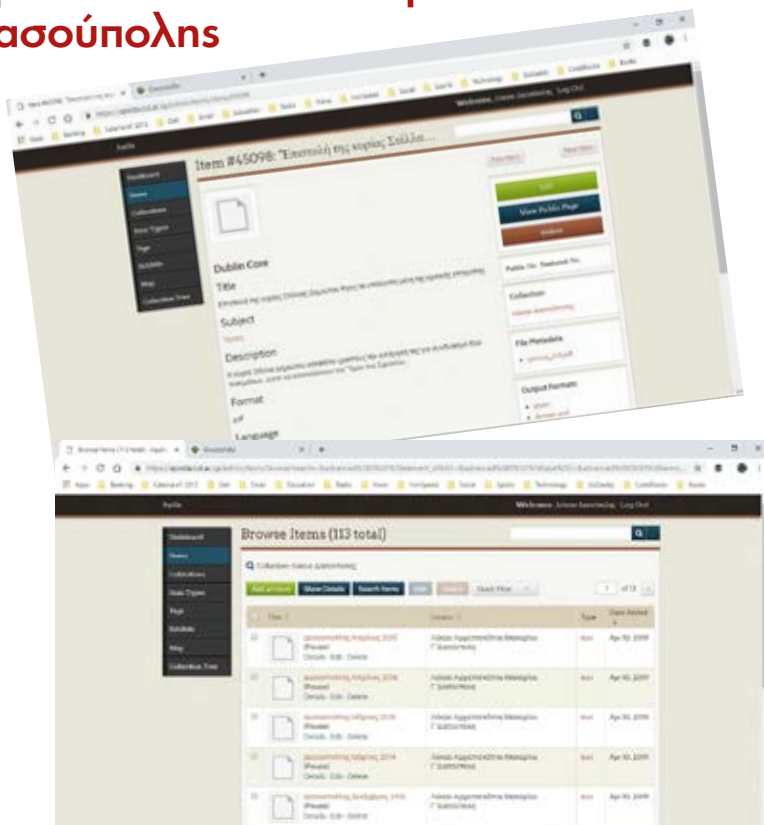

40χρονα Λυκείου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'

Ψηφιοποίηση Αρχείου του Λυκείου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' Δασούπολης

Συμμετοχή μαθητών μας σε εργαστήριο ψηφιοποίησης με τον κ. Μιχάλη Κτωρή

Στο διάβα της ζωής μας υπάρχουν στιγμές ξεχωριστές μα και στιγμές που με το πέρασμα του χρόνου θα ξεθωριάσουν από τη μνήμη μας, σαν τις παλιές φωτογραφίες που κάνουν σιγά σιγά τα χρώματά τους. Μόνο που οι φωτογραφίες, όσο και αν ξεθωριάσουν τα χρώματα, υπάρχει τρόπος να διασωθούν, ενώ οι στιγμές από μόνες τους, θα χαθούν μαζί με τον άνθρωπο. Θέλοντας να διασώσουμε αυτές τις μοναδικές στιγμές που έζησαν όσοι πέρασαν από το σχολείο μας, γεννήθηκε η ιδέα της ψηφιοποίησης του αρχείου του υλικού.

Η σαραντάχρονη ιστορία ενός σχολείου περιλαμβάνει χιλιάδες ανθρώπινες στιγμές, σημαντικές αποφάσεις και εκδηλώσεις, πρόσωπα και έργα αναρίθμητα. Η διάσωση όλων αυτών έμοιαζε και μοιάζει, ίσως σήμερα πολύ περισσότερο από όσο όταν ξεκινήσαμε, έργο ανυπέβλητο. Η ιστορία του Λυκείου Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' Δασούπολης μπορεί να μη σχετίζεται με σημαντικές ιστορικές στιγμές του τόπου, όμως το αρχείο του έχει κάποιες ιδιαιτερότητες, άξιες και διάσωσης και διερεύνησης.

Μία από αυτές τις ιδιαιτερότητες έκανε το έργο της οργανωτικής ομάδας ιδιαίτερα δυσχερές. Το Σχολείο το 2014 μεταφέρθηκε στο νέο κτήριο, ενώ το παλιό κτήριο γκρεμίστηκε ολοκληρωτικά. Η μετακόμιση έγινε εν μια νυκτί, όπως μας αφηγήθηκαν οι άνθρωποι που εργάζονταν εδώ, και έτσι όλα τα αρχεία του σχολείου μεταφέρθηκαν άτακτα. Όταν άρχισε η προσπάθεια για συγκεντρωση των πρωτογενών πηγών της ψηφιοποίησής μας αλλήλα και της καταγραφής της ιστορίας του σχολείου, βρεθήκαμε μπροστά σε ένα χάος. Το υλικό – πρακτικά συνεδριάσεων, ημερολόγιο, περιοδικά και εφημερίδες, φωτογραφίες – βρισκόνταν διασκορπισμένα σε δύο αποθήκες και σε ντουλάπια στο γραφείο της Διευθύντριας. Συγκεντρώθηκαν όλα στο μικρό δωμάτιο της βιβλιοθήκης του σχολείου και για τους επόμενους μήνες αποτέλεσαν για όλους όσους εργάστηκαν ανοιχτά βιβλία για ένα ταξίδι στο παρελθόν.

Καθώς οι μαθητές δεν μπορούσαν να έρθουν σε επαφή με το πρωτογενές αυτό υλικό, μία ομάδα καθηγητών από τις επιτροπές Εκδηλώσεων και Εκδόσεων ανέλαβαν το δύσκολο έργο της αποδελτίωσης. Δημιουργήθηκαν ειδικά έντυπα στα οποία καταγράφονταν όλα τα σημαντικά γεγονότα. Οι καθηγητές ανέτρεξαν στα πρακτικά, το ημερολόγιο και στα σχολικά περιοδικά. Καθώς πολλή αρχεία χάθηκαν, για παράδειγμα οι κατάλογοι μαθητών και προσωπικού του σχολείου πριν την ψηφιακή εποχή, χρησιμοποιήσαμε ως πηγές δύο λευκώματα που είχαν εκδοθεί για τα εικοσάχρονα και τα τριαντάχρονα του σχολείου.

Για τη φετινή σχολική χρονιά αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με την ψηφιοποίηση κυρίως φωτογραφικού υλικού, καθώς

η ψηφιοποίηση εγγράφων, αρχείων και περιοδικών είναι πιο εξειδικευμένη. Ακόμα, όμως και η ψηφιοποίηση των φωτογραφιών είχε τις δικές της δυσκολίες. Για τα πρώτα δέκα χρόνια της ζωής του σχολείου δεν υπήρχε κανένα άλμπουμ, γεγονός που αρχικά μας απογοήτευσε... μέχρι που ανακαλύψαμε ένα κασόνι στο οποίο υπήρχαν σκορπισμένες δεκάδες φωτογραφίες. Τότε άρχισε μια προσπάθεια ταξινόμησης των φωτογραφιών αυτών, οι οποίες φαίνεται ότι βγήκαν από τα άλμπουμ με σκοπό τη δημιουργία των δύο βλεπωμάτων που προαναφέραμε. Κάποιες από αυτές για καλή μας τύχη είχαν σημειωμένες στο πίσω μέρος χρονολογίες ή και γεγονότα, πολλές όμως όχι και έτσι δεν μπορέσαμε να τις ταυτοποιήσουμε. Πιο εύκολα ήταν τα πράγματα για τις επόμενες δύο δεκαετίες, αφού διασώθηκαν τα άλμπουμ και για την τελευταία δεκαετία που αρχεία και φωτογραφίες υπάρχουν σε ψηφιακή μορφή.

Αφού εντοπίστηκε όλο το διαθέσιμο υλικό, ήρθε η ώρα για την απόπειρα ψηφιοποίησης. Για να μπορέσουμε να ξεκινήσουμε την ψηφιοποίηση ζητήσαμε τη βοήθεια του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και πιο συγκεκριμένα της βιβλιοθήκης του ΤΕΠΑΚ. Σε πρώτο στάδιο, και επειδή η ψηφιοποίηση υλικού απαιτεί ειδικά μηχανήματα, αρκετήκαμε στο να μετατρέψουμε αρκετό υλικό σε ψηφιακές φωτογραφίες και να το καταχωρίσουμε.

Ο βιβλιοθηκονόμος Μιχάλης Κτωρής ήρθε στο σχολείο μας και μέσα από ένα πρακτικό εργαστήριο βοήθησε καθηγητές και μαθητές να καταλάβουμε τι ακριβώς είναι η ψηφιοποίηση και πώς μπορούμε να πετύχουμε την κατηγοριοποίηση, αναγνώριση και φύλαξη του υλικού που θα ψηφιοποιούσαμε. Στη συνέχεια περάσαμε στην καταχώριση του δικού μας αρχειακού υλικού σε βάση δεδομένων που μας είχε παραχωρηθεί από το ΤΕΠΑΚ. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να αναγνωρίσουν και να καταχωρίσουν συγκεκριμένα ευρήματα στην πλατφόρμα ΑΨΙΔΑ του ΤΕΠΑΚ. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει 113 καταχωρίσεις (items) συνολικά, στις εξής κατηγορίες: αρχεία κειμένου σε μορφή .pdf (Τεύχη εφημερίδων), αρχεία ήχου σε μορφή .m4a (Συνεντεύξεις αποφοίτων), φωτογραφικό υλικό σε μορφή .jpg (Εξώφυλλα εφημερίδων, περιοδικών, φωτογραφικό υλικό από εκδηλώσεις του σχολείου) και φωτογραφικό υλικό από αρχεία που έχουν σχέση με τη δημιουργία του ύμνου του σχολείου.

Η δημιουργία της δικής μας πλατφόρμας καταχώρισης του υλικού που ψηφιοποιείται είναι μια διαδικασία η οποία απαιτεί κάποιες νομικές διευκρινίσεις και τεχνικές διαδικασίες με το ΥΠΠ, οι οποίες όταν παρθούν, θα μας επιτρέψουν να μεταφέρουμε το υλικό που καταχωρήθηκε. Ευελπιστούμε πως αυτό θα γίνει με τη νέα σχολική χρονιά.

